

เกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะ

1. ขอบเขตและคำอธิบาย

“สถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะ” ในที่นี้หมายถึง สถานบริการ หรือศูนย์บริการ หรือผู้ที่ให้บริการซ่อมแซมยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ รวมถึงการซ่อมตัวถัง การเคาะ ฟันสี และการฟันสีกันสนิม

2. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะเป็นบริการหนึ่งที่มีการใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการบำรุงรักษาตามระยะปกติ และกรณีที่เกิดความเสียหายเฉพาะจุดเฉพาะเหตุการณ์ ซึ่งการดำเนินงานมีการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ก่อให้เกิดของเสียและมลพิษหลากหลายจากกระบวนการปฏิบัติงาน เช่น น้ำเสีย น้ำมันหล่อลื่นที่เปลี่ยนถ่ายออก ฝุ่นผงจากการทำความสะอาด อะไหล่ที่ไม่ใช้งาน เป็นต้น หากไม่มีการจัดการ ควบคุมป้องกันที่เพียงพอ สิ่งเหล่านี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบและปัญหาต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น การจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดนี้จึงให้ความสำคัญต่อการกำหนดมาตรการ แนวทางในการป้องกันและลดผลกระทบจากการประกอบกิจการของสถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะ

3. เกณฑ์ข้อกำหนดสำหรับสถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.1 ได้รับเครื่องหมายฉลากเขียว หรือการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ตั้งแต่ระดับที่ 3 ขึ้นไป หรือการรับรองด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มอก. 14001 หรือ ISO 14001

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงเครื่องหมายฉลากเขียวสำหรับบริการอู่ซ่อมรถยนต์ พร้อมใบรับรองหรือสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายดังกล่าว หรือเอกสารรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ตั้งแต่ระดับที่ 3 ขึ้นไป หรือเอกสารรับรองด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มอก. 14001 หรือ ISO 14001

3.2 หากไม่ได้รับเครื่องหมายฉลากเขียว หรือการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ตั้งแต่ระดับที่ 3 ขึ้นไป หรือการรับรองด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มอก. 14001 หรือ ISO 14001 ให้พิจารณาจากเกณฑ์ข้อกำหนดสำหรับสถานประกอบกิจการช่อมยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อไปนี้

3.2.1 ข้อกำหนดทั่วไป

ต้องเป็นสถานประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และข้อบังคับของทางราชการ เช่น กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยโรงงาน

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด เช่น ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และ/หรือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง. 4)

3.2.2 ข้อกำหนดพิเศษ

1) มีการกำหนดและประกาศนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นลายลักษณ์อักษรและสื่อสารให้พนักงานทราบโดยทั่วกัน

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ เช่น สำเนาประกาศนโยบายขององค์กร ภาพถ่ายการติดประกาศ หรือการบรรจุเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรม เป็นต้น

2) มีผู้รับผิดชอบการจัดการสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ เช่น สำเนาคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือเอกสารมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นต้น

3) มีการพิจารณาและระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ เช่น รายงานการประชุม เอกสารการประเมินปัญหา คู่มือปฏิบัติงาน เป็นต้น

4) มีการจัดเก็บอะไหล่ ผลิตภัณฑ์และสารเคมี โดยมีการป้องกันอันตรายและการรั่วไหลที่อาจเกิดขึ้น

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ เช่น คู่มือปฏิบัติงาน แผนผังหรือภาพถ่ายแสดงพื้นที่และการจัดเก็บอะไหล่ ผลิตภัณฑ์และสารเคมี เอกสารแนวทางการป้องกันอันตรายและการรั่วไหล เป็นต้น

5) ในกรณีที่มีการให้บริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น ให้เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทบริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนาม พร้อมทั้งแนบหลักฐาน/เอกสารตามที่ระบุไว้ในเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทบริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น

6) มีการติดตามตรวจสอบและจัดการหรือบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามพารามิเตอร์และค่ามาตรฐาน ดังต่อไปนี้

- ความเป็นกรดและด่าง (pH) ระหว่าง 5.5 ถึง 9.0
- ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (SS) ไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่อลิตร
- น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease) ไม่เกิน 5 มิลลิกรัมต่อลิตร
- ซีโอดี (COD) ไม่เกิน 120 มิลลิกรัมต่อลิตร

กรณีที่มีบริการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น และเศษผงสีต้องส่งผลการทดสอบปริมาณโลหะหนักเพิ่ม ดังต่อไปนี้

- สังกะสี (Zinc) ไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลิตร
- โครเมียมเฮกซะวาเลนต์ (Hexavalent Chromium) ไม่เกิน 0.25 มิลลิกรัมต่อลิตร
- โครเมียมไตรวาเลนต์ (Trivalent Chromium) ไม่เกิน 0.75 มิลลิกรัมต่อลิตร
- ทองแดง (Copper) ไม่เกิน 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร
- แคดเมียม (Cadmium) ไม่เกิน 0.03 มิลลิกรัมต่อลิตร
- ตะกั่ว (Lead) ไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อลิตร
- นิกเกิล (Nickel) ไม่เกิน 1.0 มิลลิกรัมต่อลิตร
- แมงกานีส (Manganese) ไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลิตร

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการช่อมยานพาหนะ เช่น เอกสารและแผนผังหรือภาพถ่ายการจัดการหรือระบบบำบัดน้ำเสีย คู่มือการใช้งานและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น และผลการตรวจสอบลักษณะน้ำทิ้งที่ระบายออกสู่ภายนอกที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ (ยกเว้นกรณีที่จัดส่งน้ำเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมของทางราชการ หรือระบบบำบัดน้ำเสียของผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย)

7) มีการตัดแยก เก็บรวบรวมและกำจัดขยะหรือของเสียอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการซ่อมยานพาหนะ เช่น เอกสารการกำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ แผนผังหรือภาพถ่ายในการตัดแยก การเก็บรวบรวมและการกำจัดขยะหรือของเสีย เป็นต้น

8) มีการควบคุม ป้องกัน และลดหรือขจัดมลพิษทางอากาศและเสียง เช่น ฝุ่นละออง เขม่าควัน ละอองสีหรือไอระเหยของสารเคมีที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในสถานประกอบการซ่อมยานพาหนะ

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการซ่อมยานพาหนะ เช่น เอกสารและแผนผังหรือภาพถ่ายการควบคุม ป้องกันและลดหรือขจัดมลพิษทางอากาศที่อาจเกิดขึ้น คู่มือการใช้งานและบำรุงรักษาระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุม ป้องกัน และลดหรือขจัดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

9) มีแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีการติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยและดับเพลิงอย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด และมีการซักซ้อมหรือฝึกปฏิบัติกรณีไฟไหม้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการซ่อมยานพาหนะ เช่น แผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เอกสารการกำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ เอกสารและแผนผังหรือภาพถ่ายการจัดเก็บเชื้อเพลิงและก๊าซ ติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยและดับเพลิง เป็นต้น

10) ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญ ย้อนหลัง 1 ปี นับจากวันที่ยื่นคำขอ

เอกสาร/หลักฐานประกอบการตรวจรับรอง

ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐาน/เอกสารรับรองที่แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ซึ่งลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามของสถานประกอบการซ่อมยานพาหนะ ว่าไม่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบหรือความเดือดร้อนรำคาญจากการประกอบกิจการต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง หรือมี แต่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือพิสูจน์เป็นที่ยุติแล้วว่า ในสภาพปัจจุบันการประกอบกิจการมิได้ก่อให้เกิดเหตุตามที่มีการร้องเรียน ภายในช่วงเวลาที่ย้อนหลัง 1 ปี นับจากวันที่ยื่นคำขอ

หมายเหตุ : 1) การทดสอบหรือการตรวจวัดต้องทำในห้องปฏิบัติการของราชการ หรือห้องปฏิบัติการของเอกชนที่ได้รับการรับรองความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ข้อกำหนดทั่วไปว่าด้วยความสามารถของห้องปฏิบัติการสอบเทียบและห้องปฏิบัติการทดสอบ มาตรฐานเลขที่ มอก. 17025 (ISO/IEC 17025)

2) การรับรองนี้มีอายุ 3 ปี นับจากวันที่ได้รับการพิจารณารับรอง เมื่อครบกำหนดนี้แล้ว สินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองตามเกณฑ์ข้อกำหนดนี้แล้ว อาจไม่ได้รับการพิจารณาให้ยื่นขอการรับรองซ้ำได้อีก ในกรณีที่เกณฑ์ข้อกำหนดเทียบเคียงได้เท่ากับเกณฑ์ข้อกำหนดของฉลากเขียว

เกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถานประกอบการกิจการซ่อมยานพาหนะ

1. ผ่านความเห็นชอบจาก คณะอนุกรรมการเทคนิคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (กลุ่มสินค้าและบริการประเภทยานยนต์และน้ำมันเชื้อเพลิง) เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2563
2. ผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2563
3. ประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563